

Literair

‘Korte stukjes’

Joris Denoo

De erwt

De Credostoet trok elk jaar in mijn stadje uit. Daar passeerden dan heiligen, priesters, Romeinen, schapen, herders, farizeeërs en koningen. Onder een zeil werd iets zeer heiligs megedragen door de opperpriester. Dan moesten de mensen op het trottoir even knielen, tot het voorbij was. Mijn vader was 1 meter 85. Dus liep hij elk jaar als Romein mee in de Credostoet. Ik keek mijn ogen uit naar zijn bruinverbrande benen. En zijn vreemde rokje. Hij moest, samen met andere bruinverbrande grote vaders, Jezus Christus uitjouwen, die om de haverklap onder zijn kruis neerzakte op de kasseien. Op een keer wou ik niet meer met iedereen meeknielen op het trottoir. Mijn moeder wachtte tot we weer thuis waren om me uitvoerig te berispen. Enkele uren later kwam dan ook nog die vreselijke Romein thuis.

Een jaar later was er geen Credostoet meer in mijn stadje.

Telkenjare werd mijn klasvriend Didier uitverkoren om als kleine Jezus mee te lopen in de Credostoet. Om zijn hals en in zijn nek werd dan een echt, levend schaapje gedrapeerd. Didier was de telg uit een doktersfamilie. Didier had mooie, blonde krulharen, net als van een schaap. Didier was in den beginne altijd de eerste van de klas.

Nee, ik wou niet meer knielen.
Nooit heb ik nog geknield.

Toen het kindervlees op de speelplaats van de lagere school verkaveld werd in cowboys en indianen, goeden en slechten, wou Didier iets anders. Hij wou Stoet spelen. Altijd maar weer Stoet. Geert moest de honderdman zijn, Jef nog een andere anonieme Romein, ik Judas. Didier, zonder schaapje, speelde Jezus. De 'grote' Jezus. We moesten hem slaan, bespotten, uitjouwen. We mochten hem op de grond duwen. Schoppen. Dat deden we dus. Want Didier bracht vaak lekkere chocolade mee naar school: repen waarvan elk partje op zich heel lang kauwbaar was. We sloegen en schopten dus.

Op een mooie dag in mei wou ik dat niet meer. Het was knikker- en bikkeltijd op de speelplaats. De prairie was nu verkaveld in andere lucratieve territoria. We speelden weer eens Stoet. Jezus was op weg naar Golgotha. Zie: daar zeeg hij ten derden male op de speelplaats neder. En o: hij verslikte zich plotseling grandioos, liep purper aan en spuwde dan totaal onverwacht een erwt uit.

Een erwt!

Geert en Jef stokten in hun sadistische gebaren. Ik ook. Voorgoed. Aan die scheurende hoest kwam een einde door een erwt die ergens vanuit de diepten van Jezus naar buiten gekatapulteerd werd.

De erwt rolde tussen de knikkers.
Jezus was weer Didier.
Hij was voorwaar de zoon van de dokter.

Naar Rhodesië

Die filmrol was me helemaal niet 'op het lijf' geschreven. Ik diende er asjeblijf 30 kilogram voor aan te komen. Dat deed ik. Want ik had die rol heel graag gehad. Cheeseburgers. Milkshakes. Viandelles. Mijn adem stonk naar twee zeer warme maaltijden per dag. Toen alles in kannen en kruiken was, overleed de producent. Ik werd bedankt voor de rol en de filmplannen werden in de lade gestopt.

Mijn kijkcijfers hadden dus een noodlanding gemaakt. Ik pakte mijn zwarte doos, maakte mijn rekeningen en ging in een lokaal verdoofd dorp wonen. Wanneer iemand aanbelde, zei ik: 'Je bent niet welgekomen, je bent gewoon gekomen'. Waarop hij gewoonlijk weer zijns weegs ging, terwijl ik van tussen mijn besmuite gordijnen naar zijn rug als een vraagteken staarde. Het lag nooit in mijn bedoeling te kwetsen. Ik wou alleen met rust gelaten worden. In dat dorp onder lokale verdoving kwam ik andere vrijwillige bannelingen tegen. Ik vermijd met opzet het werkwoord 'ontmoeten', want het verplichtende 'moeten' zit erin. Niets hoefde nog. We vaardigden een embargo uit op leedvermaak omtrent elkaars lot, herinneringen, vrolijkheid, gezelligheid en verdere afspraken. Sommigen hadden een hond. Ik niet. Zo'n hond was de vleesgeworden desillusie op vier poten, in weer en wind voortgetrokken door een loser aan een lijn. Zelfs zonder hond waadde ik niet mijmerend door stomme landschappen, hopen op een renaissance van mijn ziel. Ik had mezelf levend begraven en voelde me daar niet goed en niet slecht bij. Ik voelde niets. Dagen en nachten raasden als sneltreinen voorbij, terwijl elke minuut die de klok vermaalde een slak was die over glasscherven kroop. Mijn grootste daad van bevestiging bestond erin elke week de zeven velletjes van de kalender ineens af te pellen. Op de achterkant stonden debiele moppen die ik elke week trouw als een hond aan een medebanning bezorgde. Zijn doel in het leven was die te lezen. Op mijn televisiescherm verzamelde zich meer stof dan er as was in de urne van mijn moeder. Ik kon zelfs de moed niet opbrengen even mijn sigarettenrook diep te inhaleren en er een kijkgat in te blazen. Bij zeldzame contacten met de postbode gedroeg ik me als een ongelikte beer. Een paar keer per week opende ik in café Rhodesië mijn schedel om er mijn hersenen in een bad van alcohol te verzuipen. Daar gaven de bannelingen elkaar lik op stuk door alsmar verse rondjes te vragen, totdat niemand nog een rooie duit had. Dat was het enige waar geen embargo op rustte.

Voor de rest valt er verschrikkelijk veel te melden. Maar waar begin ik begot? Ik was ooit een drukkbeklante mens van goede wil. Mijn portefeuille pulde uit met de beste bedoelingen. Kinderen kregen aanspraak van mij; vrouwen begrip; ouden van dagen hulp en een luisterend oor. Het geluk glimlachte me gematigd toe. De ruimte waarin ik leefde werd groter; de tijd ouder. Mensen en voorwerpen kregen hun bestemming en plaats. De zo druk besproken en gevreesde eeuw- en millenniumwisseling vormde geen noemenswaardig probleem: een cirkel bleef vicieus, een kat kon niet blaffen, een man hield zich sterk, een vrouw nog sterker. Iedereen zweeg luidruchtig als vermoord. Tabellen, competities, grafieken en statistieken brachten een en ander in kaart. Er waren prijzen te winnen, handen te schudden, glazen te heffen.

Op de laatste dag van februari, een schrikkelidag, kwam een kerel aanbellen. Ik was alleen thuis. 'Heb je nog gehoord van De Zevensprong?' vroeg hij. 'Wie zegt dat ik niet dansen kan?' wederveer ik, waarop ik de deur weer dichtklapte. Anderhalve week later, in de maand waarin het drukst gestorven wordt, was ik alles verloren. Toen ik weer eens alleen thuis was, deed ik de deur weer open en verdween naar een lokaal verdoofd dorp. Meer hoeft u niet te weten.